

VOKSKLUB NORDSJÆLLAND

KVBB er optaget som del af Voksklub Nordsjælland, der er startet af Nordsjællandske Bivener og Hørsholm og Omegns Biavlerforening.

Indhold:

1. Hvorfor voksklub og hvad betyder det for mig.
2. Kredsløbet: Vokssmeltning, rammevask, prægning af vokstavler.
3. Voksregnskab.
4. Regler og gode råd for pakning af rammer.

1. Hvorfor voksklub?

Voksklubbens formål er at bevare voksen så ren som muligt, uden pesticider og andre unaturlige stoffer, der på sigt kan sætte sig i voksen og honningen og desuden skade bierne. Problemet er ikke voldsomt i Danmark, hvor det hovedsagligt er erhvervsbiavlere der benytter stoffer. Men erfaringer fra Sverige og Tyskland viser at vi bør prøve at bevare vores voks så ren som muligt.

Når en klub er nødvendig er det fordi udsmeltingen af voks kræver en aftale med 'Bihuset' i Tappenøje, der pt. er Sjællands eneste store afsmeltningsssted. Maskinerne skal nemlig renses før de grønne voksklubber får deres voks behandlet og det kan ikke gøres for enkelt-kunder.

Transport af rammer

For de to andre biavlerforeninger har fælles transport af rammer til Bihuset været en sidegevinst ved voksklubben. I KVBB er vi så heldig at have Peter i Hillerød indenfor rimelig afstand og det er derfor nemt for os at aflevere rammer til afsmeltning. Medlemmer af voksklubben **kan ikke længere** aflevere rammer hos Peter, fordi afsmeltning af voks og returvoks ikke sker separat men i fælles kar med alle andre biavlere. Det forlyder at Bihuset prøver at holde voksafsmeltning fra forurenede voks adskilt fra anden voks, men det sker på 'fornemmeren' og der afrenses ikke kar og valser imellem. Så selvom vi kan antage at vi har relativt ren voks, så bliver du nødt til fremover at "vælge side."

Der arrangeres fælles transport af voksklubbens rammer. I maj og i september. Det er 'Bihuset' der bestemmer hvilke uger og indtil videre behandles der kun grøn voks to gange årligt.

Når KVBB indtræder i Voksklub Nordsjælland får vi adgang til klubbens 'grønne kar' i Bihuset og vi bliver del af en vokspulje hvor det bliver muligt at købe og sælge grøn voks. Medlemmer af voksklubben skal selv arrangere transport af rammer til og fra Bihuset. Vi behøver ikke at samkøre med de to andre biavlerforeninger hvis det gir mening at køre direkte. Vi skal blot lande rammerne i Tappenøje i en given uge, så de behandles sammen. Ligeledes ved vi også hvornår rammerne er behandlet og de kan afhentes samlet så vi kan få dem hjem i tørvej.

Medlemskab af Voksklub Nordsjælland

- Du underskriver en tro og love erklæring på at du bruger ren voks.

Voksklubben anser som udgangspunkt at den voks vi har leveret via Peter er så ren at den gerne må optages i voksklubben. Det kan lyde som et paradoks, men vi bliver nødt til at starte et sted. Det betyder dog også at hvis du har købt rammer på rammer fra 'usikre' avlere eller hvis du selv er i tvivl om voksens oprindelse, så kasser voksen.

- Du arbejder fremover med voks og afsmeltning af rammer i det fælles 'grønne' kredsløb. Det kan desuden være nødvendigt at gi en hånd med ved aflevering eller ved sortering af rammer ved hjemkomst eller andet 'forefaldent' i forbindelse med voksklubben.

2. Kredsløbet: vokssmelting, rammevask, prægning af vokstavler

Der skal ske tre ting fra Bihuset i Tappenøje modtager rammer med voks og til rene rammer og vokspakker kan leveres tilbage til os:

1. voksen skal smeltes ud af rammerne,
2. rammerne skal vaskes og
3. voksen skal præges på ny.

På den måde udgør Bihuset en vigtig del af vokskredsløbet.

Vokssmelting

Det første der sker efter at pakkerne med brugte rammer med voks er ankommet, er, at de bundtede rammer sænkes ned i smeltekarret. Smeltekarrets begrænsede størrelse kræver at alle rammerne skal være stablet med den lange og korte led over hinanden, så de fylder mindst muligt. Under afsmeltningen beholder bundterne de navnemærkater de er forsynet med. Derfor skal mærkningen være foretaget på enten manilamærkat eller pap og med vandfast tusch/kuglepen.

Efter hver smeltning vejes voksen og fordeles på de biavlere, der har fået rammer smeltet i karret: Store portioner fra samme biavler smeltes for sig, og den afsmeltede voks vejes. Små portioner fra flere biavlere smeltes samlet, og den afvejede voksmængde fordeles i forhold til antal rammer, der har været i smeltekarret. Den afvejede voksmængde påføres den enkelte biavlers kontokort.

Rammevask og rene rammer retur

Efter afsmeltning skal rammerne vaskes. Her brydes båndet, og rammerne stables på ny. Denne gang stilles de på tværs af hinanden. Det er for at trykspuling og tørring kan ske effektivt. Denne proces kan biavlerens mærkeseddel ikke klare. Derfor udgør farvede plastikringe bindeledet frem mod ny mærkning. Det er altså biavlerens mærkeseddel, der sammen med en plastikring af en bestemt farve sikrer, at biavleren får sine egne rammer retur.

Efter vask bliver rammerne sat i tørrerum. Derefter stables og plastfoliewrappes de og lagres udendørs på paller.

De rengjorte rammer hentes samlet retur fra Bihuset, og der gives besked til medlemmerne i Voksklubben om hvor og hvornår rammerne kan afhentes.

Prægning af vokstavler og bestilling af præget voks

Den udsmeltede voks fra forårs- og efterårsafløringerne gemmes samlet som rå blokvoks. Al voksen fra voksklubben skal være smeltet ud og ligge klar før vokstavleproduktionen kan gå i gang. Det kræver nemlig rensning af maskinen, hver gang den har kørt almindelig voks, dvs. voks der kan være forurenset.

Prægningen af voksen sker på en vokstavlemaskine. Først smeltes voksen. Derpå løber den automatisk ud over en tromle, hvor den køles af og føres videre til en valse, der præger, dvs. stempler cellemønstret ind i den bløde voks. Til sidst skæres den ud i de formater, som biavlerne har bestilt og pakkes i pakker á 5 kg.

Bestilling af voks sker én gang om året, typisk i januar. De bestilte pakker á 5 kg. hentes samlet fra Bihuset, og der gives besked til medlemmerne i Voksklubben om hvor og hvornår pakkerne ligger til afhentning. Som regel i februar-marts.

3. Voksregnskab

Hvert medlem af Voksklubben får et kartotekskort og her føres den enkeltes voksregnskab. Bidraget fra afsmeltningen noteres som "plus" til puljen, bestilling af vokstavler som "minus". Status på hver enkelt konto oplyses i forbindelse med udsendelse af regningen for smeltning og vask.

Medlemmerne af voksklubben forbruger altså af deres egen vokskonto.

Dvs. at der i det almindelige kredsløb ikke indgår betaling for voks. Det betyder også at voksen går uden om momsregnskabet. Du betaler kun for udsmelting af voks, prægning af vokstavler samt evt. rammevask.

Det enkelte medlem har altså sin portion voks og den samlede vægt af medlemmernes voks udgør Voksklubbens samlede pulje.

Køb og salg af voks

Som ny biavler kan man købe voks af voksklubbens pulje. Her betaler man fuld pris, dvs. vokspris inkl. prægning, i alt ca. 85 kr. pr kilo. Som etableret biavler betaler man knap 50 kr. pr. kilo.

Biavlere kan handle rå voks indbyrdes ved at oplyse Heino i Bihuset om overførslen, således at den handlede voks kan overføres fra den ene til den anden vokskonto. Prisen er i det tilfælde op til medlemmerne selv at aftale.

Hvis et medlem ønsker at sælge til Heino er prisen for tiden 26 kr. pr. kg. Den samlede prisliste for smeltning, prægning og tavlevask fremgår af nedestående prisliste.

Prisliste april 2012

Priser pr. kg	Pris		Pris inkl. moms	
	1 kg	5 kg	1 kg	5 kg
Udsmelting af voks	20,00	100,00	25,00	125,00
Rammevask (pr. stk.)	1,10		1,38	68,75
Prægning at vokstavler	20,00	100,00	25,00	125,00
Værdi af voks (indbyrdes handel)	35,00	175,00	43,75	218,75
Heino sælger vokstavler	75,00	375,00	93,75	468,75
Værdi af tavler (Indbyrdes handel)			*85,00	*425,00

*Kun moms på udsmelting og prægning = 10 kr.

Mindsteprisen er ca. 60 kr. for en smeltning, hvilket svarer til prisen for at få smeltet voks af ca. 25 rammer.

4. Regler og gode råd for pakning af rammer til omsmeltning

1. **Stabel rammerne i bundter à maks. 24-25 rammer** og bind dem sammen. Rammerne lægges let forskudt så hjørneklodserne kan passere hinanden og rammernes toppe og bunde flugter (ikke på kryds og tværs), så de fylder mindst muligt. Bind dem sammen med snor, så rammerne let kan holdes samlet, når de sænkes ned i smeltekarret.
2. **Mærk hvert bundt med en solid mærkeseddel**, bundet godt til den snor, der holder sammen på rammerne. Mærkesedlen skal kunne tåle smeltekarret. Brug mærkesedler af pap eller de såkaldte manilamærker.
3. **Skriv tydeligt navn og Voksklub (Voksklub NS) og biavlerforening (KVBB)**. Da hver biavlens rammer bliver smeltet samlet, er det vigtigt at mærkesedlerne er ens og tydeligt påført navn og tilhørsforhold. Af samme grund er det vigtigt, at man kan se, hvor mange sække der er fra den enkelte biavler. Dette klares ved at skrive: 1 / 5, 2 / 5 osv. til 5 / 5, hvis der fx er tale om 5 sække i alt. Tilhørsforholdet til en biavlerforening gøres ekstra tydeligt med en farve. Kronborg Vestre Birk Biavlerforening (KVBB) er tildelt farven grøn. Sæt derfor en stor grøn prik på mærkesedlerne. Vi arbejder på at finde velegnede grønne sække som markering og ydersæk
4. **Pak hvert bundt i kraftig plast** eller to kraftige plastiksække. Du kan også vælge at bruge en affaldssæk af papir, da den beskytter bedre mod, at søm og ståltråd prikker hul i posen.
5. **Mærk også posen yderst** - helt som mærkaten på snoren inde i sækken, da det er en hjælp, når poser fra samme biavler skal samles, for at indholdet kan blive smeltet på én gang.
6. **En ekstra sikring** mod at få forvekslet sine rammer, eller ligefrem miste ramme, er at mærke dem med et brændemærke, en tegnestift, et skæremærke eller påhæftning af andet holdbart mærke.

